

Welkom op de website van de Brede Maatschappelijke Voorziening Sam-Sam!

INLEIDING

In het kader van gemeentelijk beleid werd besloten in de wijk Zeswegen (Heerlen) een pilotproject Brede School op te starten, later in deze tekst genoemd Brede Maatschappelijke Voorziening Sam-Sam, op te starten.

Op 18 februari 2002 vond op initiatief van de gemeente Heerlen een eerste vergadering van de werkgroep inhoud plaats, waarna op woensdag 10 december 2003 in het gemeenschapshuis D'r Sjtteeberg in Zeswegen de intentieverklaring werd ondertekend door de participanten van de Brede School Zeswegen. Hiermee verklaarden de partijen om in goede harmonie en via inhoudelijke samenwerking het Brede School-concept in Zeswegen te realiseren.

Het doel van de werkgroep inhoud was om de Brede School Zeswegen inhoudelijk vorm te geven en een gezamenlijke visie te ontwikkelen. In deze werkgroep hebben vertegenwoordigers van instellingen, die met kinderen en hun ouders werken in de wijk Zeswegen, zitting genomen. In een tiental bijeenkomsten spraken zij over zaken als:

- wat denken we dat Brede School moet zijn
- voor wie is de Brede School bedoeld
- wat is de meerwaarde van Brede School voor de eigen organisatie
- hoe moet de samenwerking tot stand en tot uiting komen

Gedurende het proces werd een nieuwe naam gegeven aan de Brede School Zeswegen, namelijk Brede Maatschappelijke Voorziening Sam-Sam. Medio 2004 werd begonnen met de bouw van Sam-Sam.

PARTICIPANTEN BREDE MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENING SAM-SAM

De werkgroep inhoud bestaat uit de volgende participanten:

Jeugdgezondheidszorg 0-4 (ZorggroepThuis)

Peuterspeelzaalwerk PWH

Kinderopvang De Tovertuin

Freinetschool OBS De Piramide

Katholieke Basisschool de Wegwijzer

Tracee : sociaal cultureel werk

Stichting Buurtbeheer Zeswegen / Nieuw Husken: buurtwerk

Op deze website treft u per participant meer achtergrondinformatie aan over de betreffende activiteiten, doelstellingen en visie.

Daarnaast zijn er in Zeswegen nog diverse andere instanties en samenwerkingsverbanden actief waaronder:

- wijkagent
- logopedische hulp
- bureau jeugdzorg
- moedercentrum
- jeugd- en jongerenwerk
- speltheek
- digitaal trapveld
- speeltuin
- bibliotheek

- buurtnetwerk jeugdhulpverlening

ALGEMENE ACHTERGRONDINFORMATIE BREDE SCHOOL

Wat zijn Brede Scholen?

Een Brede School is een samenhangend netwerk van toegankelijke en goede voorzieningen in en rond school met onderwijs, welzijn, sport en zorg rond kinderen, jongeren en hun gezin. Het doel is de deelname van kinderen aan de samenleving, onderwijs en recreatie te bevorderen, mogelijke achterstanden van kinderen weg te nemen en hun sociale vaardigheden te vergroten. Brede Scholen zijn ontstaan uit lokale initiatieven die vaak inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Op sommige plaatsen zijn Brede Scholen ontstaan vanuit de vraag van werkende ouders naar naschoolse activiteiten. Op andere plekken zijn Brede Scholen gerealiseerd omdat achterstanden in het onderwijs aangepakt moesten worden.

Doelgroep Brede School

De Brede School richt zich in eerste instantie op kinderen van 0 tot 13 jaar en hun ouders. Kinderen, jongeren en hun ouders kunnen gebruik maken van de diverse functies van de Brede School. In het algemeen gaat het daarbij om een geïntegreerd aanbod van voorzieningen op sociaal, cultureel en sportief gebied.

VISIE BREDE MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENING SAM-SAM IN ZESWEGEN

Uitgangspunt

Bij de Brede Maatschappelijke Voorziening Sam-Sam gaat het om **een geïntegreerde aanpak ter verbetering van de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren in hun diverse leefmilieus**; op school, in het gezin en in hun vrije tijd. Het gaat om de inrichting van een netwerk van onderwijs, welzijn en zorg rond kind en gezin, ter bevordering van de sociale competentie van kinderen en jongeren en van hun actieve deelname aan samenleving, onderwijs, recreatie en werk.

Visie

Sam-Sam moet leiden tot een zo breed mogelijk aanbod aan activiteiten en voorzieningen die gericht zijn op ontwikkeling. Dat betekent dat er in elk geval sprake moet zijn van:

- Doorgaande pedagogische lijnen van binnen - naar buitenschoolse activiteiten en vica versa
- Betrokkenheid van ouders en andere buurtbewoners
- Multifunctioneel gebruik van ruimte voor onderwijs en welzijn.
- Integraal management
- wederkerige transparantie en afstemming

Een concrete realisatie van bovengenoemde punten geschiedt door clustering en uitbreiding van het aanbod van basisonderwijs, peuterspeelzaal, voor- en naschoolse opvang, sociaal-cultureel werk en maatschappelijke dienstverlening. Werkten de instellingen in het verleden los van elkaar, Sam-Sam brengt hun inspanningen bij elkaar en zorgt voor een synergie-effect: $1 + 1 = 3$.

De bundeling van deskundigheid leidt tot minder ballast leiden en levert hierdoor tijdswinst op. Immers, de deelnemende instellingen kunnen hun reguliere werk op elkaar afstemmen. Daarnaast kunnen zij gezamenlijk activiteiten organiseren. De al bestaande samenwerking

wordt geïntensiveerd en daagt participanten uit organisatie - overstijgend te denken en te handelen.

Een aantal voordelen van Sam-Sam op een rijtje:

- kinderen krijgen met minder verschillende mensen te maken.
- de overdracht van informatie verloopt makkelijker
- de opvang kan flexibel worden ingericht
- personele problemen zijn makkelijker te ondervangen door de schaalvergroting
- medewerkers kunnen zich beter ontplooien

Taalontwikkeling is een speerpunt en in dit verband lopen al programma's en activiteiten vanuit reeds eerder geïnitieerde samenwerkingsverbanden.

AANDACHTSGEBIEDEN BREDE SCHOOL, VERTAALD IN EEN PEDAGOGISCH CONCEPT

De Brede Maatschappelijke Voorziening Sam-Sam is erop gericht het vermogen van kinderen, jongeren en hun ouders te stimuleren om zelf in hun eigen omgeving de beste melange aan ontwikkelingsmogelijkheden te vinden. Door het complete aanbod van onderwijs, zorg, opvang en vrijetijdsbesteding ontstaat een doorlopende leer- en opvoedingslijn die de kansen van kinderen en hun ouders op een evenwichtige ontwikkeling en goede maatschappelijke positie blijkt te vergroten.

Om de gewenste melange van ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren dichterbij te brengen zijn in de aanpak van Sam-Sam een aantal aandachtsgebieden te onderscheiden.

- stimuleren van sociale competentie

Sam-Sam biedt kinderen een stimulerende omgeving met een breed scala aan activiteiten. Hierdoor kunnen de kinderen ervaring opdoen in verschillende rollen en sociale verbanden. Deze ontwikkelingskansen worden niet alleen op school geboden, maar ook thuis, in de vrije tijd, op het werk, in de buurt en de bredere omgeving. Het aanbod is afgestemd op de ontwikkeling van het kind, rekening houdend met de reeds opgedane ervaringen die tevens leiden tot verbreding van die ervaring.

- stimuleren van participatie via opvang- en vrijetijdsvoorzieningen

Kinderen leren op te treden in diverse sociale verbanden door hen de mogelijkheid te bieden om te participeren aan activiteiten. Deelname aan school en later arbeid is min of meer verplicht. Vrijetijdsactiviteiten openen extra participatiemogelijkheden waarin sociale competenties en banden opgebouwd kunnen worden. Ouders en kinderen leiden een druk bestaan. Door echter inhoud, tijd en plaats van activiteiten beter af te stemmen op elkaar, kan de toegankelijkheid van vrijetijdsvoorzieningen worden verbeterd. Opvang en recreatieve activiteiten kunnen invloed hebben op de ontwikkeling. Een gerichte aanpak is daarom noodzakelijk. Maar kinderen moeten natuurlijk ook lekker kunnen spelen en hun eigen gang kunnen gaan.

- zorgen voor de kwaliteit van de leefomgeving

Deze zorg geldt in sociaal en ruimtelijk opzicht, voor de omgeving op school, in het gezin en in de buurt. Respect voor elkaar, vertrouwdsheid en veiligheid in de vorm van het creëren van een veilige leer- en leefomgeving zijn belangrijk, maar ook uitdagingen en gelegenheid tot experimenteren.

- bevorderen van zorgverbreding en dienstverlening

Dit betreft de capaciteiten van de personeelskrachten die met kinderen en ouders werken. Met een open oor voor vragen en behoeftes van kinderen en ouders helpen zij hen zoeken naar mogelijkheden in de omgeving. Zorgverbreding is erop gericht om gedrags- en leerproblemen tijdig op te merken, te verhelderen en te verhelpen. Door de bundeling van kennis en informatie, deskundigheid en specifieke vaardigheden van de medewerkers van de partners van de Brede School kan er een doorgaande lijn van zorg worden gecreëerd.

- *samenwerking met ouders*

Sam-Sam richt zich ook op ouders, die binnen de Brede Maatschappelijke Voorziening ondersteuning en een klankbord moeten vinden voor een brede scope van onderwerpen van pedagogische en opvoedkundige aard. Sam-Sam staat open voor de verschillende achtergronden, culturen en geloofsovertuigingen van ouders.

- *Het gemeenschappelijk en multifunctioneel gebruik maken van beschikbare ruimtes*

De ruimtes binnen Sam-Sam kunnen multifunctioneel gebruikt worden. Het is van essentieel belang dat de gebruikers, beheerspersoneel en lokale overheid het multifunctionele gebruik van het gebouw goed met elkaar dienen af te stemmen zodat er geen problemen ontstaan over bijvoorbeeld plaats en tijd van het gebruiken van een ruimte.

INVULLING BREDE MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENING SAM-SAM

Op welke manier Sam-Sam concreet invulling geeft aan het omschreven pedagogische concept leest u in onderstaand overzicht van activiteiten:

- *stimuleren van sociale competentie*

- afstemming en overdracht realiseren tussen thuiszorg, peuterspeelzaal, kinderopvang en basisonderwijs
- het ontwikkelen van een taallijn
- het aanbieden van huiswerkbegeleiding
- vaststellen van een gezamenlijk pedagogisch concept
- starten met het project verlengde schooldag
- opzetten van buitenschoolse activiteiten (muziek, dans, drama)

- *stimuleren van participatie via opvang- en vrijetijdsvoorzieningen*

- opzetten van buitenschoolse activiteiten zoals dans, muziek en drama
- deelname aan sportactiviteiten
- ICT cursussen
- stimuleren van deelname aan bibliotheek en speltheek
- gezamenlijke feesten
- verlengde schooldag
- deelname aan sociaal culturele activiteiten
- deelname aan kampen

- *zorgen voor de kwaliteit van de leefomgeving*

- het samenstellen van een buurtkrant
- gezamenlijke activiteitenkalender
- het geven van voorlichting over de Brede School in bestaande groepen
- het organiseren van thema-avonden
- het werven van vrijwilligers uit de buurt ten behoeve van activiteiten

- *bevorderen van zorgverbreding en dienstverlening*
  - het creëren van een loketfunctie voor ouders, die voor uiteenlopende vragen terecht kunnen bij Sam-Sam. Denk hierbij aan thuiszorg (consultatiebureau), aanvraag voor huisbezoeken, pedagogisch spreekuur, logopedie, buurtwerk en maatschappelijk werk en bureau jeugdzorg
  - het uitbreiden van het buurtnetwerk jeugdhulpverlening
- *samenwerking met ouders*
  - het organiseren van cursussen voor ouders
  - het betrekken van ouders bij diverse activiteiten
- *het multifunctioneel gebruik maken van ruimten en gebouwen*
- afstemming over ICT inzet en gebruik
- inventariseren van gebruiksmogelijkheden van de sporthal

Elke participant van Sam-Sam is verantwoordelijk voor de eigen kernactiviteit en werkt mee aan de organisatie overstijgende activiteiten. Het “over de muren heen kijken” geeft een meerwaarde aan de eigen kernactiviteiten. Deze meerwaarde van Sam-Sam voor de eigen organisatie alsmede voor ouders en kinderen komt vooral tot uitdrukking in:

- Het bundelen van deskundigheid
- Tijdsbesparing door de koppeling van diensten en overlegvormen
- Verrijking van de aan te bieden dienstverlening; cultuur sport onderwijs sociale voorzieningen ed
- Het verlagen van de drempel, het beter toegankelijk en bereikbaar zijn
- Het creëren van meer inzicht in de ontwikkeling en het functioneren van kinderen; er ontstaat een doorgaande ontwikkelingslijn.

SAMENWERKING

Om het synergie-effect op het gebied van samenwerking voor elkaar te krijgen, is het nodig de krachten te bundelen op het vlak van operationele werkzaamheden en beheerszaken. Naast een regulier overleg tussen de participanten binnen deze Brede Maatschappelijke Voorziening is het wenselijk om overleg te voeren met de volgende instanties/organisaties:

- Gemeentelijk Gezondheidsdienst
- Muziekschool
- Bibliotheek
- Peuterspeelzaal Beersdal
- Gemeente Afdeling Welzijn

GEBOUWELIJKE EN INFRASTRUCTURELE INVULLING

Bij dit onderdeel gaat het met name om de fysieke meerwaarde van de Brede Maatschappelijke Voorziening: het gemeenschappelijk en multifunctioneel gebruik van ruimten, zoals spreekkamers, handvaardigheidslokalen, gymnastiekruimte, schoonmaakruimte en kopieerruimte. Dat vraagt van de participanten meer samenwerking.

De synergie wordt zichtbaar gemaakt door de uitstraling en de compactheid van de locatie en de verschillende ruimten. Het eigen imago van iedere participant blijft nog steeds gewaarborgd, maar tegelijkertijd is er sprake van een gezamenlijke identiteit die zichtbaar wordt. De mate van samenwerking wordt ingevuld door de onderverdeling van ruimten in:

- Unit specifiek

- Unit gemeenschappelijk en
- Gemeenschappelijk

Beschikbaarheid van ruimten en het maken van goede afspraken over het gebruik hiervan zijn onlosmakelijk verbonden aan de invulling van het concept.

Over het gebruik van multifunctionele ruimten, het aanstellen van voldoende medewerkers, een beheerder, het creëren van goede overlegvormen, het opstellen van protocollen voor beheer en gebruik van ruimten, beveiliging, PR, het faciliteren van het proces en het waarborgen van de continuïteit op het gebied van de samenwerking dienen dus goede afspraken gemaakt te worden.

Op korte termijn zullen de volgende acties worden ontwikkeld:

- Peiling van behoeften bij kinderen - jongeren en ouders
- Peiling van behoefte op het gebied van kinderopvang en continurooster voor de basisscholen
- Het benoemen van projecten die in gezamenlijkheid voorbereid en uitgevoerd worden. Zoals bijv. het project Veilige School